

УДК 378.091:005.6]:17.023

 <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.345>

Світлана Паламар

 <https://orcid.org/0000-0001-6123-241X>

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
заступник декана з наукової роботи
Факультету педагогічної освіти,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
б-р. Ігоря Шамо, 18/2, 02154, м. Київ, Україна
 s.palamar@kubg.edu.ua

Марина Науменко

 <https://orcid.org/0000-0001-8927-4427>

викладач кафедри дошкільної освіти
Факультету педагогічної освіти,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
б-р. Ігоря Шамо, 18/2, 02154, м. Київ, Україна
 m.naumenko@kubg.edu.ua

Реалізація принципів академічної доброчесності як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти

Анотація. У статті охарактеризовано морально-етичні цінності та законодавчі норми, що регулюють дотримання академічної доброчесності. Узагальнено думки науковців щодо причин порушення правил академічної доброчесності. Здійснено опитування студентів педагогічних спеціальностей першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти денної форми навчання Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка у ході якого з'ясовано причини порушення академічної доброчесності (зокрема списування та аутсорсинг завдань) здобувачами освіти в ЗВО; визначено основні шляхи подолання порушень правил академічної доброчесності; з'ясовано ефективні методи формування усвідомленого ставлення

до академічної культури в освіті, серед яких найбільш ефективним визначено залучення студентів до діяльності в Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.

Ключові слова: етика, доброчесність, академічна доброчесність, освітньо-наукова діяльність.

Цитувати як: Паламар, С. & Науменко, М. Реалізація принципів академічної доброчесності як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти. *Освітологічний дискурс*, 3-4(38-39). <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.345>

© Паламар Світлана, Науменко Марина, 2022

Вступ. Питання академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі України особливо гостро звучить під час дистанційного навчання в умовах війни. Освітня спільнота має мобільно та стрімко адаптуватись до умов сьогодення. Якість освітнього процесу у повній мірі залежить від сумлінного виконання своїх обов'язків адміністрацією ЗВО та науково-педагогічними працівниками. В першу чергу це організація та забезпечення надання освітніх послуг в безпечних умовах. Опираючись на це, складно переоцінити важливість окремо виписаної статті № 42 «Академічна доброчесність» у Законі «Про освіту» (Закон Україн «Про освіту», 2017 р.). Рамковий закон дає таке тлумачення поняттю академічної доброчесності, як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової чи творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання або наукових чи творчих досягнень» (Закон Україн «Про освіту», 2017 р.). Віднині академічна доброчесність з поняття неписаного та культурософського перетворилась на норму Закону з чітко визначеними тлумаченнями, правилами, критеріями, вимогами та санкціями.

Вивчення досвіду країн ЄС показує, що академічна чесність є однією з найбільш важливих складників якості освіти. Як сучасний Європейський заклад освіти – Київський університет імені Бориса Грінченка визначає академічну доброчесність основою Кодексу корпоративної культури, що забезпечує права та захищає інтереси усіх учасників освітнього процесу. А саме пункт 3.5 Кодексу проголошує «прийняття та неухильне дотримання принципів академічної

доброчесності» (Кодекс корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка, 2016).

Проте дослідження порушень академічної чесності у сфері освіти не втрачає актуальності. Світ стрімко розвивається, великий потік інформації та легкий доступ до неї є першопричиною списування та плагіату серед молоді.

Постановка проблеми. Нерідко питання академічної доброчесності в закладах освіти розглядається крізь призму визначення ключових понять та методів перевірки тексту на наявність плагіату.

При цьому у здобувачів вищої освіти не сформоване усвідомлення відповідальності за порушення академічної доброчесності. Однією з причин науковці визначають толерантність до не доброчесності, що виникає «через не сформованість когнітивного компонента академічної доброчесності (знань та уявлень щодо законів, загальних та групових норм, якими регулюються питання академічної етики, відповідальність за порушення академічної доброчесності тощо)» (Тодорова, 2019).

Як зазначає І. Тодорова, «сформована академічна доброчесність задає алгоритм поведінки, який окреслює домовленість (пряму або приховану) між усіма суб'єктами академічної спільноти – студентами, викладачами та керівництвом кафедри, факультету, університету тощо, про недопустимість заборонених законом та совістю вчинків, націлених на отримання неправомірних переваг в освітньому процесі» (Тодорова, 2019).

Особливу увагу слід звертати на аутсорсинг завдань, який набув популярності останнім часом та є поширеним комерційним видом діяльності у сфері освіти. Студенти мають усвідомлювати власну відповідальність за наукову та освітню діяльність. Науково-педагогічні працівники часто наголошують про важливість дотримання правил цитування, про цінності академічної доброчесності, та вкрай рідко використовують власні досягнення як приклад. Хоча це може бути потужним методом для пропагування цінностей наукової та академічної етики серед молоді.

Перед академічною спільнотою постає завдання ефективного підбору методів формування усвідомленого ставлення до відповідальності за шахрайство під час навчання та формування ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти в освітньому просторі. Враховуючи вищевикладені види порушень академічної доброчесності та окреслені причини, які впливають на рішення студентів, що вдавались до порушень академічного плагіату, дозволить вирішити цю проблему.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Законодавчу та нормативно-правову базу з питань дотримання академічної доброчесності в освітній становлять:

- Закон України Про освіту (2017р.);
- Закон України Про вищу освіту (2014 р.);
- Закон України Про авторське право і суміжні права (2015);
- Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність (2016);
- Рекомендаційний лист МОН України від 24.10.2017 № 1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» (2017);
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки (2022) та інших.

Серед стратегічних цілей Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки одним з індикаторів визначено «запровадження ефективних механізмів виявлення порушень академічної доброчесності та процедур притягнення до академічної відповідальності» (Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки, 2022).

Академічна доброчесність є предметом дослідження багатьох сучасних науковців в Україні та світі. В. Огнев'юк вивчав філософські підходи до вирішення проблеми формування цінностей академічної доброчесності освітян (Огнев'юк, 2003). С. Гончаренко, Л. Хоружа в своїх працях висвітлюють погляди на професійну етику педагога та її академічну складову (Гончаренко, 2011; Хоружа, 2016). Н. Батечко, А. Дурдас, О. Семенов розглядають академічну культуру у розрізі європейського та національного досвіду (Семенов, 2021; Батечко, Дурдас, 2019). М. Дурман, О. Дурман визначають принципи академічної доброчесності та етики в професійній та освітньо-науковій спільноті (Дурман, 2021). І. Тодорова охарактеризувала основні компоненти академічної доброчесності студентів: аксіологічно-мотиваційний, когнітивний, індивідуально-характерологічний та поведінковий (Тодорова, 2019). Предметом дослідження Д. Сопової є тенденції розвитку академічної чесності як складової професійної підготовки майбутніх фахівців в університетах країн Європейського Союзу (Сопова, 2020). О. Холден та ін. здійснили аналіз причин академічно нечесної поведінки студентів і охарактеризували сучасні методи зменшення академічно нечесної поведінки (Холден та ін., 2021).

Отже, наукове поле дослідження питань академічної доброчесності у сфері освіти досить широке і привертає увагу до різних аспектів. Проте потребує вивчення проблема пошуку методів формування усвідомленого ставлення до освітньої діяльності у здобувачів вищої освіти.

Мета статті – виявлення шляхів реалізації принципів академічної доброчесності в закладах вищої освіти; вивчення особливостей упровадження академічної доброчесності в систему роботи закладів вищої освіти на прикладі

Київського університету імені Бориса Грінченка; виокремлення рекомендацій подальшої роботи в напрямі покращення академічної доброчесності науково-педагогічної спільноти.

Цілі статті:

- Проаналізувати тенденції в контексті академічної доброчесності.
- З'ясувати причини академічної недоброчесності здобувачами освіти в ЗВО.
- Виокремлення рекомендацій подальшої роботи в напрямі покращення академічної доброчесності науково-педагогічної спільноти.

Методи дослідження: теоретичні: аналіз наукової, педагогічної, навчально-методичної літератури з проблеми дослідження, аналіз нормативно-правової бази дослідження, синтез, узагальнення, порівняння; емпіричні: опитування й аналіз результатів опитування, узагальнення результатів опитування.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У 2017 році був опублікований текст прийнятого Закону України Про освіту, що «запровадив і формалізував єдині для всіх рівнів освіти види порушень академічної доброчесності, особливості дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними і науковими працівниками та здобувачами освіти» (2017). Він визначає такі види порушень академічної доброчесності:

«Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства» (Закон України Про освіту, 2017 р.);

«Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів» (Закон України «Про освіту», 2017 р.);

«Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях» (Закон України «Про освіту», 2017 р.);

«Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень» (Закон України «Про освіту», 2017р.);

«Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання» (Закон України «Про освіту», 2017 р.);

«Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману

є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування» (Закон України Про освіту, 2017р.);

«Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі» (Закон України «Про освіту», 2017 р.);

«Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти» (Закон України «Про освіту», 2017р.);

«Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання» (Закон України «Про освіту», 2017р.);

«Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання» (Закон України «Про освіту», 2017 р.).

Здобувачі вищої освіти мають знати вищезазначені види та розуміти їх. Оскільки Закон визначає як порушення академічної доброчесності може впливати безпосередньо на їхню освітню та наукову діяльність.

Оскільки здобуття студентом вищої освіти включає в себе не тільки навчальну, а ще й поза навчальну діяльність – Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених Університету може стати сучасним простором, що формує цінності академічної доброчесності. Оскільки учасниками Товариства є здобувачі різних освітніх та освітньо-наукових рівнів, даний простір та взаємодія в команді дозволить ділитись досвідом та працювати над різними науковими проектами, що позитивно вплине на формування наукової етики в цілому та академічних цінностей зокрема.

Як зазначають З. Стежко та С. Римар «академічна доброчесність є виявом громадянської зрілості та взаємовідповідальності дослідника та суспільства. Доброчесність має соціальний характер і становить елемент суспільних стосунків, які ґрунтуються на спільних цінностях, культурі, визнанні ролі науки у техніко-технологічних досягненнях країни» (Стежко, Римар, 2021).

І. Тодорова (Тодорова, 2019) визначила певні компоненти академічної доброчесності, такі як:

– «аксіологічно-мотиваційний компонент, який характеризує ціннісні орієнтації, переконання, настанови та систему мотивації студентів до навчання

тощо»;

– «когнітивний компонент – включає знання та розуміння правових та етичних норм, принципів, законів, якими регулюються академічна поведінка студентів та взаємини між учасниками освітнього процесу»;

– «індивідуально-характерологічний компонент складається з базових рис особистості, здібностей, властивостей нервової системи, самооцінки та рівня домагань, локусу контролю тощо, які впливають на вибір студентами моделі добродесної або недобродесної поведінки в процесі здобуття освіти»;

– «поведінковий компонент характеризує наявні у студента вміння, навички та звички здійснювати навчальну діяльність на засадах академічної добродесності» (Тодорова, 2019).

Врахування вищезазначених компонентів дозволить здійснювати підбір методів та прийомів роботи з наявним контингентом студентів максимально ефективно.

Варто звернути увагу на тенденції розвитку академічної чесності зазначені на рисунку 1. (за Д. Соповою) (Сопова, 2020).

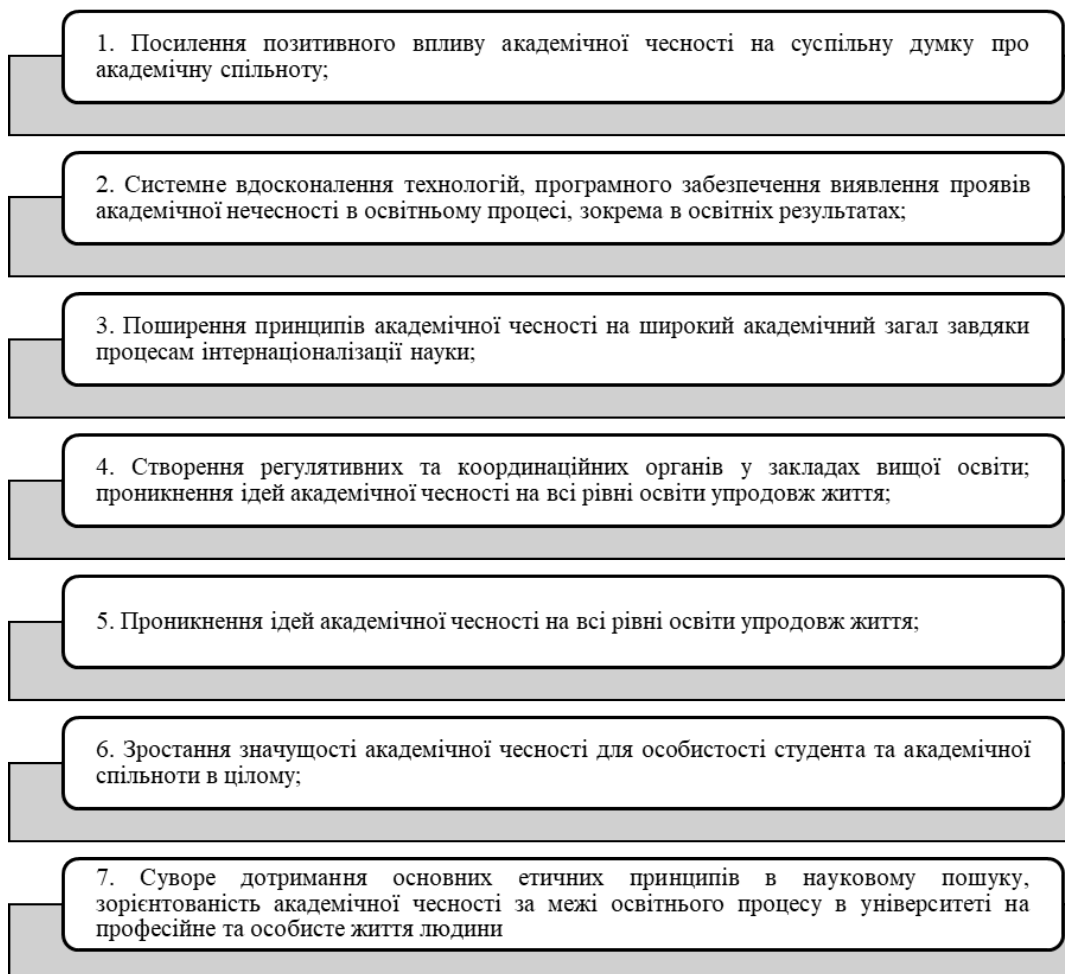

Рис. 1. Тенденції розвитку академічної чесності (за Д. Соповою).

Загалом, визначені тенденції дають розуміння важливості формування цінностей академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти та дотримання їх усіма учасниками освітнього процесу.

Науковці М. Дурман та О. Дурман зазначають, що «неетична поведінка, у тому числі пов'язана з плагіатом, поширена серед молоді і супроводжується орієнтацією на академічні та соціально-професійні успіхи. Значною мірою молоді люди сприймають життя як сходи, по яких треба підніматися, і дотримуються принципів: мета виправдовує засоби та досягнення успіху будь-якою ціною. У такому контексті обман як форма «вибору ярлика» є навіть «раціональною» стратегією, що веде до успіху. При такому підході освіта все частіше розглядається як «товар». Молодь бачить менше навчання у закладах вищої освіти як самоціль, як період навчання та розвитку особистості, а в більшості використовують як спосіб досягнення високого соціального статусу. Більш того, все частіше вважається, що знання, здобуті в університетах, мають низьку цінність через їх відносно невеликий зв'язок із майбутньою професійною роботою та практикою. Такий підхід, у якому бракує поваги до академічних знань, безперечно, сприяє плагіату, особливо через списування чужих робіт або взагалі присвоєння собі чужих досліджень та результатів» (Дурман, 2021).

Списування є найбільш поширеним видом порушення академічної доброчесності серед студентської молоді. Згідно даних дослідження CEDOS серед причин, що спонукають студентів до списування є: «необхідність виконувати дуже багато письмових робіт впродовж семестру; відсутність інтересу до тем письмових робіт; відсутність розуміння необхідності та мети написання письмових робіт; відсутність практичного застосування результатів робіт; повторюваність тем письмових робіт» (Совсун, 2019).

З метою з'ясування причин, що спонукають студентів до порушення академічної доброчесності було здійснено опитування студентів педагогічних спеціальностей першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти денної форми навчання Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, які є членами Наукового товариства факультету, та студентів, які не входять до складу Наукового товариства. Опитування було анонімним та добровільним. Загалом в опитуванні взяли участь 100 респондентів. Результати опитування представлені на рисунках 2, 3.

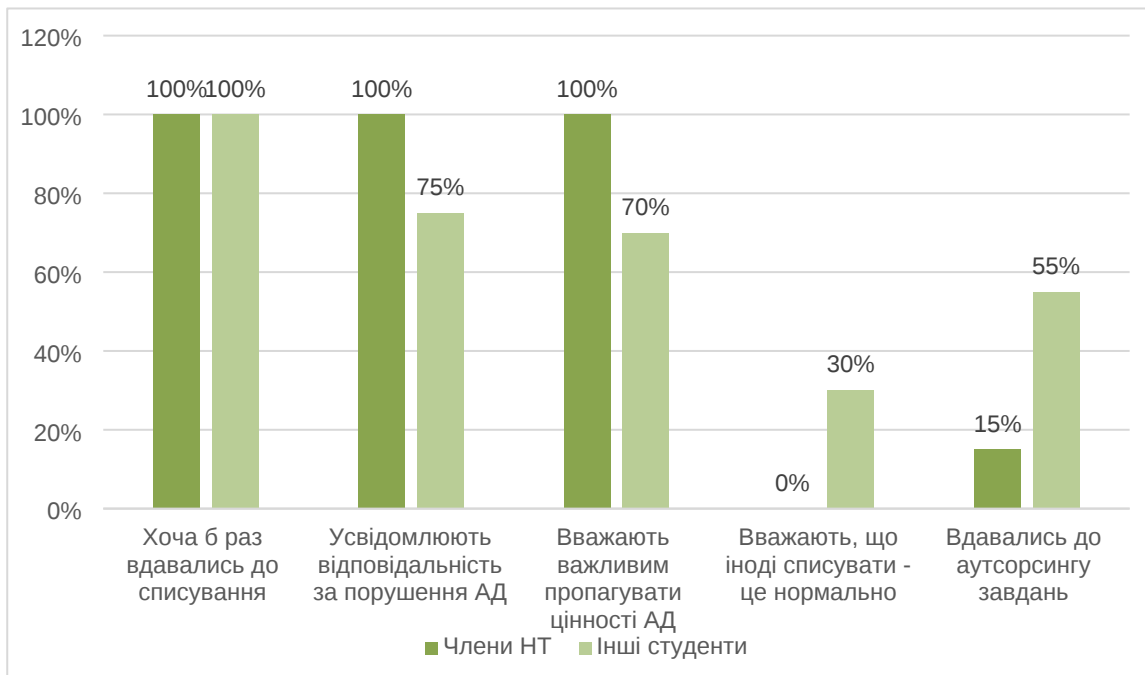

Рис. 2. Результати опитування студентів.

Рис. 3. Результати опитування студентів.

Аналіз результатів опитування засвідчив, що всі респонденти хоча б раз вдавались до порушення академічної доброчесності шляхом списування, та значний відсоток студентів хоча б раз сплачували кошти за виконання робіт за них іншим. Ці результати не говорять про циклічність порушень, проте визначають необхідність змінювати методи та підходи до взаємодії зі здобувачами в освітньому просторі.

Серед причин, що спонукають до списування та інших порушень респонденти

визначили брак часу на виконання завдань та низький рівень навчальної мотивації у зв'язку з війною в країні, значна частина студентів знають, проте, не усвідомлюють коло відповідальності з порушення принципів академічної чесності, не розуміють сутності та важливості дотримання цих принципів.

Т. Карлова та О. Гришина висловили припущення, що «однією з негативних характеристик системи української освіти є навчання заради оцінки. Центральна роль у системі оцінювання повинна відводитися якісному зворотному зв'язку» (Карлова, Гришина, 2022).

Враховуючи результати опитування зазначаємо, що кожен заклад освіти має самостійно визначати, які методи та форми взаємодії зі студентами з питання формування академічної доброчесності будуть найбільш ефективними, враховуючи можливості та індивідуальні особливості студентів.

На рисунку 4. Представляємо методи, які вважаємо ефективними у роботі зі студентами педагогічних спеціальностей.

Діяльність у Науковому товаристві	Використання науково-педагогічними працівниками сучасних засобів поширення інформації щодо академічної доброчесності	Підвищення мотивації до навчання та окреслення зони відповідальності за порушення академічної доброчесності
<ul style="list-style-type: none"> • Організація заходів спрямованих на поширення цінностей академічної доброчесності. • Участь у науково-практичних заходах різних рівнів. • Наукова комунікація: студент-студент, студент-аспірант, студент-молодий вчений тощо. • Становлення у науковій діяльності. 	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка та популяризація інфографічних матеріалів • Використання методів і прийомів перевірки робіт студентів за допомогою різних програм, використовуючи формувальне оцінювання. • Презентація НПП власного досвіду і цінностей академічної доброчесності у ході взаємодії. • Зміна підходу до формулювання однотипних завдань та їх оцінювання. 	<ul style="list-style-type: none"> • організація командної взаємодії студентів різних курсів у роботі над спільними проєктами, які потребують творчого підходу та відчутних результатів реалізації проєкту • Підвищити вимогливість до робіт студентів, чітко визначити критерії та показники до кожного виду заняття, щоб усунути толерантність до недоброчесності

Рис. 4. Методи формування академічної доброчесності у студентів педагогічних спеціальностей.

Серед методів роботи зі студентами з питання формування усвідомленого ставлення до порушення академічної доброчесності та формування цінностей академічної чесності, дотримання її принципів ефективним методом, вважаємо залучення студентів до активної діяльності в Науковому товаристві, де студенти мають змогу не тільки бути учасниками, а й організаторами заходів, спрямованих на ознайомлення і пропагування ідей формування академічної культури дослідників: організація та участь у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, конкурсах наукових проєктів, конкурсах наукових робіт

студентів, олімпіадах. Зокрема, науковим товариством Факультет педагогічної освіти було організовано низку заходів, що порушували питання академічної доброчесності: вебінар «Академічна доброчесність: культура цитувань і покликань у наукових текстах», вебінар «Як студенту написати наукову статтю: 10 порад молодому науковцю», освітологічні онлайн-дебати «Академічна доброчесність під час змішаного навчання: дотримуватися не можна порушувати» та ін.

В ході дослідження було з'ясовано, що членство в Науковому товаристві позитивно впливає на формування ціннісної сфери студента, розвиває навички наукової комунікації серед молоді та досвідчених науковців, сприяє усвідомленню відповідальності та поширенню ідей академічної доброчесності за принципом студенти для студентів.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Сутність вищевикладеного питання академічної доброчесності в освітньому просторі вищої школи не втрачає своєї актуальності та потребує особливої уваги в умовах освітніх трансформацій сьогодення. Слід зазначити причини, що спонукають здобувачів освіти порушувати принципи академічної доброчесності, зокрема: вдаватись до списування та аутсорсингу завдань; низький рівень мотивації до навчання; швидкий та легкий доступ до великої кількості інформації; однотипні завдання, які не приносять вагомих результатів для студентів; швидке оцінювання; брак часу; великий обсяг завдань; відсутність чіткого усвідомлення відповідальності за порушення академічної чесності тощо. Серед методів формування цінностей академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти, визначено: організація заходів спрямованих на поширення цінностей академічної доброчесності, участь у науково-практичних заходах різних рівнів, наукова комунікація, сучасні засоби поширення інформації щодо академічної доброчесності, розробка та популяризація інфографічних матеріалів, використання методів і прийомів перевірки робіт студентів за допомогою різних програм, використовуючи формувальне оцінювання, підвищення мотивації до навчання та окреслення зони відповідальності за порушення академічної доброчесності, чітко визначити критерії та показники до кожного виду заняття, щоб усунути толерантність до недоброчесності.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у розробці нових підходів до взаємодії зі студентами у площині дотримання принципів академічної доброчесності, апробації визначених методів у взаємодії зі здобувачами вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Батечко Н., Дурдас А. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна освіта: теорія і практика*. 2019. № 3. С. 88–94.
- Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. *Естетика і етика педагогічної дії*. Київ-Полтава, 2011 С. 25–34.
- Дурман М., Дурман О. Константа академічної доброчесності в науковій етиці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 21. С. 100–106.
- Карлова Т., Гришина О. Оцінювання результатів навчання у вимірі академічної доброчесності. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2022. № 1 (349). Ч. I. С. 20–29.
- Кодекс корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка, 2016. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf (дата звернення: 11.09.2022).
- Кристочук Т. Є. Тенденції розвитку освіти в країнах Європейського Союзу: порівняльний аналіз. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*. 2016. Вип. 1. С. 49–58.
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки (2022) URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>
- Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку. Київ : Знання України, 2003. 448 с.
- Про авторське право і суміжні права : Закон України, документ 3792- XII, ред. від 14.10.2020. База даних «Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 11.09.2022).
- Про вищу освіту : Закон України. *Урядовий кур'єр*. 2014. № 146. (13 серпня). 2014. С. 7–18.
- Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України, документ 848-VIII, чинний, редакція від 16.10.2020. База даних «Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 11.09.2022).
- Про освіту : Закон України. База даних «Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 11.09.2022).
- Рекомендаційний лист МОН України від 24.10.2017 № 1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти». URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe9d9b7112.pdf>

- Семенов О. Академічна культура - фундаментальний складник підготовки доктора філософії зі спеціальності 015 “Професійна освіта”. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 5(59). С. 192–203.
- Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с.
- Совсун І. Чому українські студенти списують? URL: <https://osvita.ua/blogs/64766/> (дата звернення: 10.09.2022).
- Сопова Д. О. Академічна чесність як складова професійної підготовки майбутніх фахівців в університетах Європейського Союзу : дис. д-ра філософії з педагогіки : 011. Київ, 2020. 228 с.
- Стежко З., С. Римар. Академічна доброчесність у системі університетської освіти. *Грааль науки*. 2021. № 8. С. 339–341.
- Тодорова, І. (2019) Компоненти академічної доброчесності студентів та умови її формування. *Витоки педагогічної майстерності*. 2019. Вип. 24. С. 199–205.
- Хоружа, Л. Л. The Values of Modern Ukrainian Student. *Studia Paedagogica Ignatiana*. 2016. № 4. С. 141–149.
- Хоружа, Л. Л., Мельниченко, О. В., Братко, М. В., Котенко, О. В., Прошкін, В. В. Вивчення компетенції викладача вищої школи в Україні: діагностика та аналітика. *The New Education Review*. 2019. № 55(1). С. 233–245.
- Alajami A. Promoting ethical behavior and how junior investigators perceive academic integrity: Critical approach. *Current Research in Behavioral Sciences*. 2021. Vol. 2 (100027). <https://doi.org/10.1016/j.crbeha.2021.100027>.
- Comas-Forgas, R., Lancaster, T., Calvo-Sastre, A., Sureda-Negre, J. Exam cheating and academic integrity breaches during the COVID-19 pandemic: An analysis of internet search activity in Spain. *Heliyon*. 2021. 7(10). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e08233>
- Holden O. L., Norris Meghan E., Kuhlmeier Valerie A. Academic Integrity in Online Assessment: A Research Review. *Frontiers in Education*. 2021. Vol. 6. P. 1–13. <http://doi.org/10.3389/feduc.2021.639814>.

REFERENCES

- Alajami, A. (2021) Promoting ethical behavior and how junior investigators perceive academic integrity: Critical approach. *Current Research in Behavioral Sciences*, 2 (100027). <https://doi.org/10.1016/j.crbeha.2021.100027>.

- Batechko, N., & Durdas, A. (2019). Akademichna dobrochesnist v konteksti yevropeiskykh praktyk: dosvid Frantsii [Academic Integrity in the Context of European Practice: Experience of France]. *Continuing Education: Theory and Practice*, 3, 88–94.
- Comas-Forgas, R., Lancaster, T., Calvo-Sastre, A., & Sureda-Negre, J. (2021). Exam cheating and academic integrity breaches during the COVID-19 pandemic: An analysis of internet search activity in Spain. *Heliyon*, 7(10). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e08233>
- Durman, M., & Durman, O. (2021). Konstanta akademichnoi dobrochesnosti v naukovii etytsi [Constant of Academic Integrity in Scientific Ethics]. *Investments: Practice and Experience*, 21, 100-106.
- Holden O. L., Norris M. E., & Kuhlmeier, V. A. (2021). Academic Integrity in Online Assessment: A Research Review. *Frontiers in Education*, 6, 1–13. <http://doi.org/10.3389/feduc.2021.639814>
- Honcharenko, S. (2011). *Etychnyi kodeks uchenoho. Estetyka i etyka pedahohichnoi dii* [Ethical code for Scientists. Aesthetics and Ethics of Teaching Activity]. Collection of Scientific Works.
- Horuzha, L. L. (2016). The Values of Modern Ukrainian Student. *Studia Paedagogica Ignatiana*, 4, 141–149.
- Horuzha, L. L., Melnichenko, O.V., Bratko, M.V., Kotenko, O.V., & Proshkin, V.V. (2019). Vyvchennia kompetentsii vykladacha vyshchoi shkoly v Ukraini: diahnozyka ta analityka [Study of the Competence of Teachers of High School in Ukraine: Diagnostics and Analytics]. *The New Education Review*, 55(1), 233–245.
- Karlova, T., & Hryshyna, O. (2022). Otsiniuvannia rezultativ navchannia u vymiri akademichnoi dobrochesnosti [Evaluation of Educational Outcomes Through Academic Integrity]. *Journal of Luhansk Taras Shevchenko National University*, 1 (349), 20–29.
- Kodeks korporatyvnoi kultury Kyivskoho universytetu imeni Borysa Hrinchenka. [Code of Corporate Culture Borys Grinchenko Kyiv University] https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf
- Krystochuk, T. Ye. (2016). Tendentsii rozvytku osvity v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu: porivnialnyi analiz [Trends of the Development of Education in the Countries of European Union. Comparative Analysis]. *Psychological and Pedagogical Foundations of Humanization of Educational Process in Schools and Institutions of Higher Education*, 1. 49–58.
- Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na 2022-2032 roky [National Strategy of

the Development of Education in Ukraine for 2022-2032]. 2022.
<https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>

- Ohneviuk, V. O. (2003). *Osvita v systemi tsinnostei staloho liudskoho rozvytku* [Education in the System of Values of Permanent Human Development]. Knowledge of Ukraine.
- Rekomendatsiinyi lyst MON Ukrainy vid 24.10.2017 № 1/9-565 «Shchodo zabezpechennia akademichnoi dobrochesnosti u zakladakh vyshchoi osvity» [Letter of Recommendation of The Ministry and Science and Education of Ukraine dated] 10.24.2017 № 1/9-565 «On Provision of Academic Integrity in Institutions of Higher Education». <https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe9d9b7112.pdf>
- Semenog, O. (2016). Akademichna kultura - fundamentalnyi skladnyk pidhotovky doktora filosofii zi spetsialnosti 015 “Profesiina osvita” [Academic Culture – Fundamental Component of the Training of Doctor of Philosophy in 015 “Professional Education”]. *Pedagogical Sciences: theory, history, innovative technologies*, 5(59), 192–203.
- Semenog, O. M. (2021). *Akademichna kultura doslidnyka: yevropeyskyi ta natsionalnyi konteksty: navchalnyi posibnyk* [Academic Culture of a Researcher: European and National Contexts: Training Manual]. Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko.
- Sopova, D. O. (2020). Akademichna chesnist yak skladova profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv v universytetakh Yevropeiskoho Soiuzu [Academic Integrity as the component of professional training of future researchers in universities of the European Union]. (Thesis of PhD in Pedagogy). Borys Grinchenko Kyiv University.
- Sovsun, I. (n. d.). Chomu ukraïnski studenty spysuiut? [Why do Ukrainian students cheat?]. <https://osvita.ua/blogs/64766/>
- Stezhko, Z., Rymar, S. (2021). Akademichna dobrochesnist u systemi universytetskoï osvity [Academic Integrity in the System of University Education]. *Grail of Science*, 8, 339–341.
- Todorova, I. (2019) Komponenty akademichnoi dobrochesnosti studentiv ta umovy yii formuvannia [Components of academic integrity of students and conditions for its formation]. *The origins of academic integrity*. Vol 24. p. 199–205.
- Zakon Ukrainy Pro avtorske pravo i sumizhni prava [The Law of Ukraine On Copyright and Neighboring Rights]. Current document 3792- XII, Current Edition. Edition dated 10.14.2020, Basis - 703-IX, The Official Web Portal of Verkhovna Rada of

Ukraine. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

Zakon Ukrainy Pro osvitu [The Law of Ukraine On Education].
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Zakon Ukrainy pro Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diialnist [The Law of Ukraine On Academic and Scientific and Technical Activity]. 2016. Current Document 848-VIII, Current Edition Dated 10.16.2020, Basis - 124-IX. The Official Web Portal of Verkhovna Rada of Ukraine. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

Zakon Ukrainy Pro vyshchu osvitu [The Law of Ukraine On Higher Education].
Government Courier. № 146. Dated August 13 2014. p. 7–18.

Implementation of the principles of academic integrity as an effective tool for ensuring the quality of higher education

Svitlana Palamar

 <https://orcid.org/0000-0001-6123-241X>

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher,
Deputy Dean for Scientific Work of the
Faculty of Pedagogical Education,
Borys Grinchenko Kyiv University,
Blvd. I. Shamo, 18/2, 02154, Kyiv, Ukraine

 s.palamar@kubg.edu.ua

Maryna Naumenko

 <https://orcid.org/0000-0001-8927-4427>

Lecturer of the Preschool Education Department,
Faculty of Pedagogical Education,
Borys Grinchenko Kyiv University,
Blvd. I. Shamo, 18/2, 02154, Kyiv, Ukraine

 m.naumenko@kubg.edu.ua

Abstract. *The article describes the moral and ethical values and legislative norms governing the observance of academic integrity. The opinions of scientists regarding the reasons for violating the rules of academic integrity are summarized. The survey of Grinchenko Kyiv University was conducted, during which the reasons for violations of academic plagiarism (in particular, copying and outsourcing of tasks) by students of higher education institutions were found out; the main ways of overcoming violations of*

the rules of academic integrity are defined; effective methods of forming a conscious attitude to academic culture in education were found out, among which the most effective was the involvement of students in the activities of the Scientific Society of students, postgraduates, doctoral students and young scientists of the University.

Keywords: *ethics, honesty, academic integrity, educational and scientific activities*

To cite this article: Palamar, S., & Naumenko, M. Implementation of the principles of academic integrity as an effective tool for ensuring the quality of higher education. *Educological discourse*, 3-4(38-39). <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.345>

Стаття надійшла до редакції 18.10.2022

Стаття прийнята до друку 30.11.2022